

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԱԿԱՆ

ՊՈՂԻԿՏՈՍ

ԱՐԱՐՈՒԱԾ ԱՌԱՋԻՆ

Ա. Տ Ե Ս Ի Լ

ՊՈՂԻԿՏՈՍ ԵՒ ՆԷԱՐԽՈՆ



Ն Է Ա Ր Խ Ո Ն

Ի՞նչ, միթէ դուն կ'ազդուի՞ս, այդպէս, կնոջ մ'երագէն.
Այդքան չընչին բաներ վեհ հոգիդ իրօք կը յուզե՞ն.
Պատերազմի մէջ բազմիցըս փորձուած սիրտ մ'արի
Պէտք է միթէ կնոջական անուրջներէ շրւարի:

ՊՈՂԻԿՏՈՍ

Գիտեմ թէ ի՞նչ է երագն, եւ թէ ո՛րքան քիչ՝ մարդիկ
Պէտք է հաւատք ընծայեն զառանցանքին այդ սաստիկ.
Որ կը շինէ ցայգացնոր մէզի շեղջէն այլանդակ
Սին ձեւեր՝ որ կը ցընդին շուտ զարթումի լոյսին տակ:
Եւ սակայն, չէք գիտեր դուք, թէ ի՞նչ է կինը ինքնին,
Թէ ի՞նչ հըզօր կապերով ան կ'առնինքնէ ողջ հոգին,
Երբ ընդ երկար կարենալ հրապուրելէ յետոյ զմեզ,
Հիմէնին ջահն հուսկ ուրեմն կը վառէ բոցակէզ:
Պաւլին, ի զո՛ւր վիշտերու խորն ինքզինքը սուզած,
Կը վախճայ մահըս տեսնել. զի ա՛յդպէս է երագած:
Կը խափանէ մըտադրած իմ դիտումներս՝ արցունքով.
Թոյլ չի տար որ պայտաւն դուրս ուրիշի մ'երթամ քով:
Կը քամահեմ վախն իր. բայց իր լացին չեմ դիմանար.
Ջ'ազդեր ինձ խռովք, բայց իր դէմ անգութ շարժիլ չեմ կըրնար:
Ու սիրտս, յուզուած՝ բայց առանց բնաւ երկիւղէ տարուելու,
Անհաճոյ չ'ուզեր ըլլալ զինքը գերած աչքերու:
Պատեհութիւնն ըստիպի՞լ է, Նէարխ, ա՛յդքան արդեօք,
Որ սիրուելոյ մը լացին դէմ մընանք այսչափ անհոգ:
Յետածգումով մը թերեւս խնայուին իրեն ցաւեր խիստ,
Ու կատարէ գոհ՝ ինչ որ կ'ընէ զինքն այժմ անհանգիստ:

Ն Է Ա Ր Խ Ո Ն

Եւ սակայն դուն ալ կըրնա՞ս վըստահ լինիլ լիովին՝
 Շատ ապրելուդ, անդեղեւ մընալուդ՝ ե՛ւս աւելի:
 Աստուած, որուն ծնեքին մէջ են քու օրերդ ու հոգիդ,
 Խոստացա՞ւ վաղն ալ շարժիլ համածայն քու ըղծանքիդ.
 Ան միշտ արդար է, այո՛, եւ միշտ բարի, բայց շնորհն իր
 Միշտ միեւնոյն ազդուութեամբ մինչեւ մեզի չի հասնիր:
 Երբ հեղգութեամբ կորսնցնենք օրուան մէկ պահը ի գուր,
 Այ չի մըխեր մեր սիրտին մէջ սըլաքներն սայրասուր:
 Մեր սիրտն, յայնժամ, խըստացած, կը մերժէ զայն անխընայ,
 Առատաբաշխ աջն այնո՛ւհետեւ ազահ կը դառնայ.
 Եռանդն այն սուրբ որ պարտի յորդորել դէ՛պի բարին,
 Սակաւադէպ կ'ըլլայ շատ, կամ չի գործեր իսկ բնախն.
 Ու տենչանքն այն որ ըզբեզ մըկըրտութեան կը մըղէր,
 Ալ չ'ըներ քեզ նոյն ազդումն, ինքնին դարձած կիսամեռ.
 Իսկ ականջիդ հընչեցուած հառաչանքները տըխուր,
 Կը մարեն մէջըդ իսկոյն անոր առկայծ բոցն ու հուր:

Պ Ո Ղ Ի Կ Տ Ո Ս

Ձեռ ճանչնար զիս. ներսըս ճիշդ այդ խանդն ու սէրը կ'եռան.
 Ու որքան գործն յամենայ՝ կ'աճի անոր իղծն այնքան:
 Այդ արցունքներն, գորըս ես իբր ամուսին կը դիտեմ,
 Ձիս ի սըրտէ քրիստոնեայ կը թողուն՝ ձեզ չափ. զիտեմ:
 Բայց որպէսզի ընդունիմ նըւիրական կընիքն այն,
 Որ կը լըւայ ոճիւրներն մեր՝ ջուրին մէջ փրկական,
 Ու սըրբելով մեր աչքերն, եւ մաքրելով մեր հոգին,
 Տէր կ'ընէ զմեզ երկնաւոր իրաւունքին մեր նախկին,
 Թէեւ ես զայն կը դասեմ կայսրութեա՛ն մ'իսկ փառքէն վեր,
 Իբրեւ բարիք վեհագոյն, ո՛ւմ միայն եմ տենչացեր.
 Կարծեմ ոչինչ կը տուժէ սուրբ եւ արդար իղծ մ'եթէ՝
 Լոկ մէկ օրուան յապաղմամբ՝ իր գոհացումը գըտնէ . . .

Ն Է Ա Ր Խ Ո Ն

Այսպէս է որ կը պատրէ քեզ թըշնամին մարդկութեան.
 Ինչ որ ոյժով չի կըրնար, զայն նենգութեամբ կ'ընէ ան:
 Չարակըն լաւ ծըրագրի դէմ, գոր ջընջել կը ջանայ.
 Ու կը մղէ ուժգին ետ՝ երբ խանգարել չի կըրնայ,
 Շուարեցնելու համար քեզ միշտ կը հանէ խոչեր նոր.
 Այսօր արցունք, վաղն՝ ուրիշ, եւ ուրիշ բան՝ ամէն օր:
 Ու այդ երազը՝ լեցուն տեսիլքներով սեւ, տըրտում,
 Փորձի հարուածն է միայն՝ պատրանքներուն անպատում:

Կը կիրարկէ ամէն բան, ըսպառնալիք, աղաչանք,
 Կը յարձակի շարունակ, չի խընայեր ոչ մէկ ջանք :
 Յարդ չը կըրցածը յետոյ դեռ կարենալ կը կարծէ,
 Յապաղած բանն, իր աչքին, արդէն կիսով քանդուած է :
 Մ'իյնար ծուղակն իր նախկին, թող Պաւլին լայ կնոջբար.
 Ձի սիրեր սիրտն այն՝ Աստուած, ուր գա'հը դրած է աշխարհ.
 Որ կը նայի միշտ ետեւ, իր ընտրանքին վրայ երկբայ,
 Երբ կը կանչէ զինք ծայն մ', ինք ուրիշ ծայնի մը կ'անսայ.

Պ Ո Ղ Ի Կ Տ Ո Ս

Անձն Աստուծոյ նըւիրողն պէտք չէ՞ սիրէ ուրիշներ.

Ն Է Ա Ր Խ Ո Ն

Կըրնանք ամէնքը սիրել. հրաման է այդ եւ պատուէր.
 Բայց, ճըշմարիտն ըսելով, նա որ տէրն է տէրերուն,
 Կ'ուզէ իրեն՝ գերագանց պատիւն ու սէր մը անհուն :
 Դանգի չը կայ հաստար իր վեհագոյն մեծութեան.
 Պէտք է իրմէ վերջ, իր մէջ միայն սիրել ամէն բան.
 Առ ոչինչ զրել իր սիրոյն համար պաշտօն, ինչք ու կին.
 Յանձն առնուլ վտանգ իր փառքին համար, արեան իսկ ի գին.
 Բայց ո՞րքան էք դուք հեռու այդ եռանդէն անթերի,
 Որ կարեւոր է քեզ շատ, զոր կը մաղթեմ ես քեզի :
 Արտասուալից աչքերով է որ քեզի կ'ըսեմ հոս,
 Այժմ որ ամէն տեղ ամէնքն ըզմեզ կ'ատեն, Պողիկտոս,
 Երբ կը սեպուի զմեզ նեղելի՝ Պետութեան մեծ օգուտ,
 Երբ քրիստոնեան կ'ենթարկուի տանջանքներուն է'ն անգութ.
 Ի՞նչպէս պիտի կարենաս հանդուրժել խիստ ցաւերուն,
 Արցունքներուն անգամ չես կըրնար եթէ տոկալ դուն :

Պ Ո Ղ Ի Կ Տ Ո Ս

Ձեմ զարմանար ըսածիդ. զգացումն այն որ գիս կ'ընկճէ՝
 Մեծ սիրտերուն ըրնատուր՝ տրկարութիւն երբեք չէ :
 Ինծպէսներուն վրայ հրգօր է միշտ աչքը գեղանի,
 Մահէն անվախը միայն չ'ուզեր որ ան դըժգըմնի.
 Ու դիմադրել եթէ հարկ է տանջանքի դըժընդակ,
 Եւ մի միայն հոն փընտռել բերկրանքն հոգւոյն բովանդակ,
 Ձեր Աստուածն – ի՞մա ալ, ա՛խ – տայ պիտի անշուշտ շնորհն անոր,
 Երբ ընդունիմ կնիքը սուրբ մըկըրտութեան հոգեւոր :

Ն Է Ա Ր Խ Ո Ն

Փութա 'նդունիլ զայն ուրեմն.

(Շարունակելի)